

34-й випуск щотижневого дайджесту про вплив виходу іноземних компаній на економіку РФ

Підготовлено командою KSE Institute та членами Ради Директорів KSE за підтримки Міжнародного фонду "Відродження"; 26-31.12.2022

На початку російського вторгнення в Україну KSE Institute запустив аналітичний проєкт, який отримав назву "Самосанкції" (або SelfSanctions), спрямований на збір даних про іноземні компанії, які працюють на російському ринку та обмежують або припиняють свою діяльність. Експертиза даних була проведена спільно з фахівцями/спеціалістами Мінекономіки, МЗС та Мінцифри. База даних KSE Institute частково наповнена з бази даних Єльської школи менеджменту та інших відкритих джерел. База даних містить багато різноманітної інформації, ми збираємо щоденну статистику щодо зміни статусу іноземних компаній, що працюють/працювали на російському ринку та обмежують чи припиняють свою діяльність. Також ми створили Telegram-бот https://t.me/exit_ru_bot для відстеження/моніторингу новин про пріоритетні іноземні компанії (охоплення 1, 2, 3 або 7 днів моніторингу) і проводимо регулярний аналіз зміни курсів акцій і капіталізації материнських груп компаній, які мають або мали бізнес в Росії. База KSE частково базується на даних з [бази Yale's School of Management](#), сайтів [epravda.com.ua](#), [squeezingputin.com](#), <https://bloody.energy/leave-russia.org> та інших відкритих джерел. Дані верифікуються KSE і компаніям призначається додатковий статус KSE. Дані щодо акцій взяті з Google і Yahoo Finance. Водночас база KSE є найбільш повною та вичерпною і містить на ~40% більше інформації, ніж більшість інших схожих за тематикою баз даних, оскільки вона також містить дані про кількість персоналу, доходи, капітал та інші фінансові показники, збирає останні оновлення та зміни у статусах, посилання на використані джерела, щоденні оновлення з telegram-бота тощо. KSE Institute радий повідомити, що [завершено процес об'єднання з проєктом leave-russia.org](#), розробленим командою волонтерів. Крім того, ми стали партнерами з [Rubargo](#). Rubargo — застосунок, який дозволяє перевірити, які бренди чи компанії продовжують працювати в Росії просто відсканувавши їх штрих-коди.

ЗНІМОК З БАЗИ ДАНИХ KSE на 31.12.2022

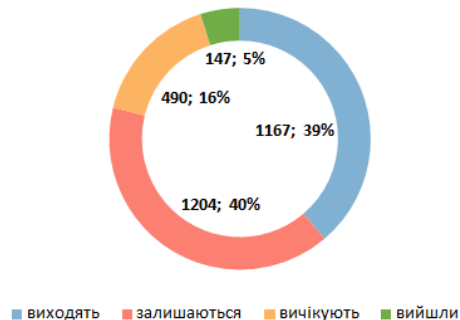
Кількість компаній, які **продовжують діяльність у Росії** (Статус KSE "залишаються"¹) – **1 204 (+3 за тиждень)**
Кількість компаній, які **скоротили поточні операції та призупинили нові інвестиції** (статус KSE "вичікують") – **490 (-5 за тиждень)**
Кількість компаній, які **згорнули російські операції** (статус KSE "виходять") – **1 167 (+3 за тиждень)**
Кількість компаній, які **завершили вихід з РФ** (статус KSE "вийшли") – **147 (+3 за тиждень)**

Станом на 31 грудня ми ідентифікували близько **3 008 компаній, організацій і їх бренди з 86 країн та 56 галузей** і їхню позицію щодо роботи на ринку РФ, близько 40% з них публічні. Для ~1 300 публічних груп компаній ми також ідентифікували (за можливості) їхній операційний бізнес в РФ (наявність контрольної частки в юридичній особі) та оновили дані за 2021 рік, що дало змогу підрахувати вартість інвестованого в країні капіталу (близько **\$177,3 млрд**), локальну виручку (на загальну суму **\$294,9 млрд**), локальні активи (на загальну суму **\$281,0 млрд**), а також персонал (близько **1,391 млн осіб**) і сплачені податки (близько **\$24,4 млрд**). **1 657 іноземних компаній** вже скоротили, призупинили або припинили свою діяльність в Росії. Також, ми додали інформацію про **147 компаній, які завершили продаж свого бізнесу в Росії** на базі зібраної з офіційних реєстрів інформації.

Як видно з таблиць нижче, станом на 31 грудня компанії, які вже повністю вийшли з РФ, мали щонайменше **284,2 тис чол персоналу, \$36,2 млрд річного доходу, \$14,9 млрд капіталу та \$31,7 млрд активів**; компанії, які оголосили про повний вихід з Росії, мали **172,8 тис чол персоналу, \$33,6 млрд річного доходу, \$54,9 млрд капіталу та \$85,2 млрд активів**; компанії, які призупинили свою діяльність на російському ринку, мали **344,1 тис чол персоналу, річний дохід у розмірі \$58,0 млрд, \$30,4 млрд капіталу і \$35,1 млрд активів**.

KSE Institute

Кількість іноземних компаній, що працюють/працювали на території РФ

ТОП-10 країн і галузей за кількістю компаній з бази KSE

Країна штаб-квартири	Кількість компаній
США	688
Німеччина	372
Великобританія	255
Японія	164
Франція	158
Швейцарія	137
Китай	112
Італія	103
Нідерланди	93
Фінляндія	87

Галузь	Кількість компаній
FMCG/споживчі товари	301
Фінанси та платежі	206
ІТ	189
Енергетика, нафта і газ	169
Промислове обладнання	162
Автомобілебудування	157
Фарма, охорона здоров'я	149
Електроніка	147
Їжа та напої	126
Виробництво	111

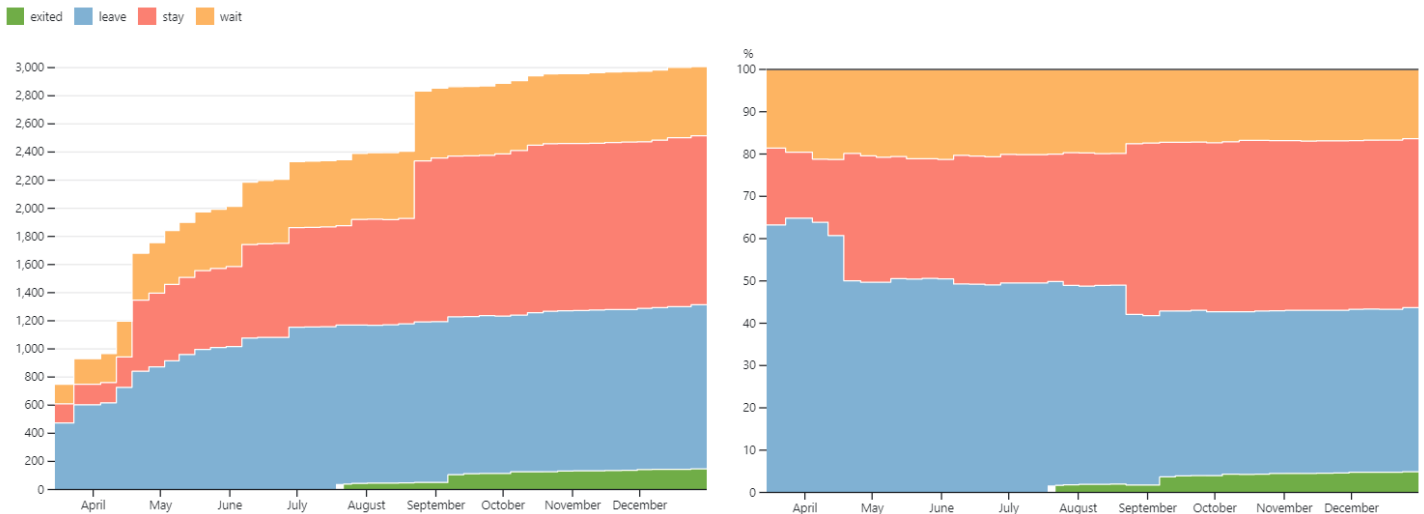
¹ - KSE status "leave" або "виходять" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що повністю завершують роботу в Росії або компанії, що офіційно повідомили що вони тимчасово скорочують операції в РФ
- KSE status "wait" або "вичікують" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що вони скорочують лише частину бізнес операцій, продовжуючи роботу по іншим операціям або компанії, які повідомили що відкладають майбутні інвестиції/розробки/маркетинг, при цьому продовжують свою основну діяльність
- KSE status "stay" або "залишаються" - Компанії, що ігнорують вимоги до виходу/скорочення діяльності в Росії, також компанії, які офіційно заявили, що залишаються в Росії або новин по їх виходу не було знайдено
- KSE status "exited" або "вийшли" - Компанії, які продали свій бізнес/активи або свою частку бізнесу місцевому партнеру/розірвали стосунки та залишили ринок

Наведена нижче таблиця базується на даних, доступних для ~1 300 ТОП публічних компаній, що працюють / працювали в РФ²:

KSE Institute	Статус, присвоєний KSE	Кількість персоналу	Дохід, млн дол	Капітал, млн дол	Активи, млн дол	Податки, млн дол
	вийшли	284 240	36 177	14 897	31 714	3 155
	виходять, в т.ч.:	516 879	91 584	85 278	120 320	3 670
	намір про повний вихід	172 809	33 631	54 923	85 189	1 250
	призупинення операцій	344 070	57 953	30 355	35 131	2 420
	вичікують	292 841	99 433	46 378	54 421	13 741
	залишаються	297 036	67 673	30 753	74 586	3 809
	Всього	1 390 996	294 867	177 306	281 041	24 375

Якщо з початку російського вторгнення в Україну відсоток компаній, які згортають операції в РФ, різко зростав до середини березня, то протягом останніх 3 місяців співвідношення тих, хто йде чи залишається, практично не змінюється, хоча ми все ще бачимо періодичне зростання частки тих компаній, які залишаються на ринку РФ. Тим не менше, близько 38,8% компаній вже заявили про вихід з ринку РФ, але 40,0% все ще залишаються присутніми в країні, 16,3% вичікують і лише 4,9% здійснили повний вихід³.

У той же час, з т.з. на економіку Росії, вплив лише 147 компаній, які повністю вийшли з країни, складно не дооцінити, оскільки в них працювало майже 20,4% персоналу, занятого в іноземних компаніях, а компаніям належало близько 11,3% активів, 8,4% капіталу інвестованого іноземними компаніями в країну, лише в минулому році вони генерували виручки на 36,2 млрд дол або 12,3% від всієї виручки і сплатили 3,2 млрд дол податків або 12,9% від загальної суми податків, сплачених компаніями, які спостерігалися. Дані по 1 300 ТОП компаній представлені в таблиці вище.

Більше інфографіки і аналітики у спеціальному розділі за посиланням <https://leave-russia.org/uk/bi-analytics>

² Станом на 19/06/2022 ми оновили базу даних розширеною інформацією по ~+400 новим компаніям, а станом на 28/08/2022 ми оновили дані для ще 422 компаній даними по персоналу, доходу, капіталу та активам за 2021 рік. Також, ми почали додатково відстежувати, чи компанії просто заявляли чи дійсно здійснювали якісь дії щодо виходу з країни (наразі ми спостерігаємо дуже малу кількість таких компаній). Поки що ми знайшли інформацію лише про декілька компаній, які почали продавати свій бізнес в Росії. Навіть для більшості з них – це лише намір або вони тільки почали процес продажу. Все інше – переважно заяви чи якісь попередні кроки. Зібрана інформація вже доступна і систематизована у вигляді нового статусу KSE “вийшли”.

³ 24 липня 2022 року ми ввели новий статус «вийшли», який відображає дії компаній щодо завершення виходу з російського ринку. Статус ґрунтується на даних з ЄГРЮЛ Росії та додатковому аналізі, такому як оголошення компаній і публікації в ЗМІ про діяльність компанії. У той же час, діяльність компаній може бути складно відстежити, і їх можна пропустити в аналізі, особливо для компаній, які мало висвітлюються в ЗМІ. Закликаємо наших читачів повідомляти нам, якщо вони знайомі з діями компаній, які суперечать їхнім заявам про вихід, через [форму зворотного зв'язку](https://leave-russia.org/) на сайті <https://leave-russia.org/>.

Новорічно-різдвяні вітання від Коаліції B4Ukraine!

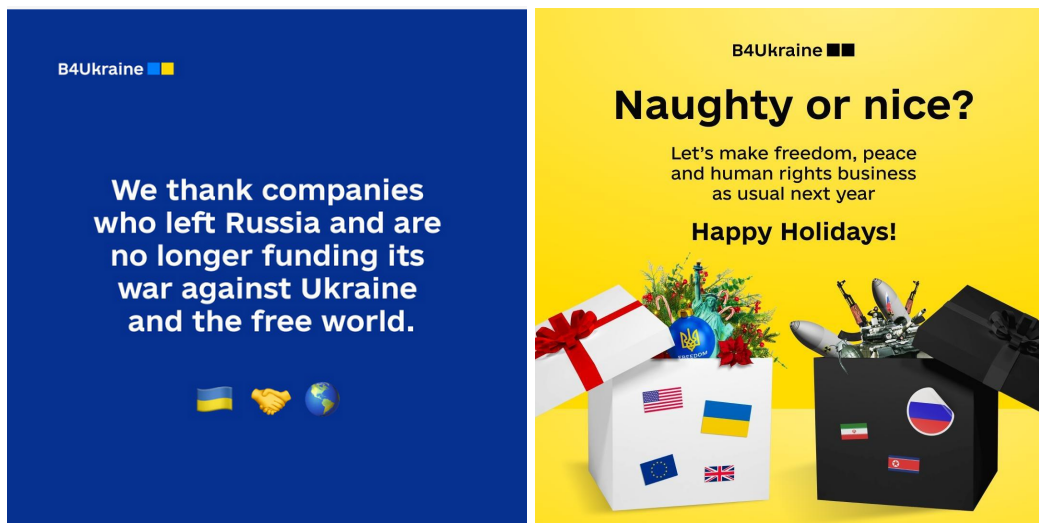
Дорогі друзі, 2022 рік був не схожим на жодний інший. Вторгнення Росії в Україну спричинило глобальну продовольчу та енергетичну кризу та похитнуло демократичні відкриті суспільства. Минулого року в цю пору в Україні був мир і українці жили нормальним життям. З наближенням до 2023 року картина кардинально змінилась: багатьох чекає холодна та темна зима без електрики, опалення та близьких. Тому ми пишемо це повідомлення наприкінці року зі змішаними почуттями. Ми хотіли б взяти хвилину, щоб поміркувати про неймовірну роботу Коаліції за останні п'ять місяців і відзначити її.

Війна – це не наш вибір, але всі ми встали і взяли цей новий виклик, кожен зробивши унікальний внесок. Дякуємо всім за це!

Ми пройшли довгий шлях з моменту запуску наприкінці липня, після чого Коаліція зростає в розмірах і зростає її вплив. Сьогодні ми маємо 70 членів з усіх куточків світу, які приносять свій неймовірний досвід і знання під прапором B4Ukraine.

Ми безпосередньо працювали з понад 40 транснаціональними компаніями, розгорнули кампанії на 360° для [Rockwool](#), [Raiffeisen Bank](#) і [Mondelez](#), а також проводимо кампанії щодо комерційних консультацій уряду США. Заглядаючи вперед у 2023 рік, ми будуємо наші плани щодо [Тижня дій](#) навколо річниці вторгнення, щоб посилити тиск на корпоративних “ждунів”.

Ми також вдячні всім [147 компаніям, які вже завершили свій вихід з Росії](#) та більше не фінансують її війну проти України та вільного світу!

Наша комунікаційна команда у Києві побудувала [веб-сайт Коаліції](#) і присутність [у соціальних мережах](#) з нуля до моменту, коли тепер ми охоплюємо десятки тисяч людей, дві третини з яких у США, Великобританії та країнах ЄС. Наш голос почули у виданнях першого рівня по всьому світу, включаючи Fortune і FT. Ми розпалили палкі дискусії в Брюсселі та Женеві. Наші повідомлення знайшли резонанс у залах Капітолію та Вестмінстера.

Підсумовуючи, разом ми досягли неймовірних речей – значною мірою завдяки енергії та відданості членів Коаліції. Щоправда, ми не хотіли б виконувати цю роботу, але ми дуже вдячні за те, що разом з вами боремося за мир в Україні та справедливість у світі.

Разом ми можемо досягти набагато більшого в наступному році та за його межами. Тож давайте відсвяткуємо, перегрупуємось, а потім засукаємо рукави, щоб змінити світ у 2023 році.

Вперед у солідарності та надії,

Члени [Коаліції B4Ukraine](#)

Що нового відбулось минулого тижня – ключові новини з щоденного моніторингу KSE (оновлення щотижня)⁴

26.12.2022

***Glencore** (Швейцарія, Товари широкого вжитку) Статус за KSE - *виходять*

Сбербанк звернувся до суду щодо стягнення заборгованості та штрафів з Glencore Energy UK Ltd за двома партіями, поставленими дочірньою компанією найбільшого російського банку в березні.

<https://www.reuters.com/business/energy/russias-sberbank-urges-glencore-resolve-dispute-over-oil-bill-2022-12-26/>

***Shell** (Велика Британія, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *вийшли*

Російський суд дозволив Shell викупити частку в нафтовому підприємстві "Салим".

<https://www.upstreamonline.com/politics/russian-court-permits-shell-to-offload-stake-in-salym-oil-venture/2-1-1380977>

27.12.2022

***Procter & Gamble** (США, Товари широкого вжитку) Статус за KSE - *вичікують*

Procter & Gamble продовжує спонсорувати війну Росії двома гігантськими заводами

<https://euromaidanpress.com/2022/12/27/procter-gamble-continues-sponsoring-russias-war-with-two-giant-factories/>

28.12.2022

***DP Eurasia** (Нідерланди, Громадське харчування) Статус за KSE - *вичікують*

Російське відділення мережі піцерій Domino's розмірковує про те, чи варто її продавати через понад 10 місяців після того, як Кремль розпочав війну проти України.

<https://www.independent.co.uk/business/domino-s-franchisee-considers-withdrawal-from-russia-b2252289.html>

***New York Stock Exchange** (США, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

Співробітники відділу регулювання NYSE вирішили розпочати процедуру вилучення з біржі Franklin FTSE Russia ETF

<https://www.businesswire.com/news/home/20221227005243/en/NYSE-Arca-to-Suspend-Trading-in-Franklin-FTSE-Russia-ETF-FLRU-and-Commence-Delisting-Proceedings>

***UEFA** (Швейцарія, Спорт) Статус за KSE - *виходять*

Російський футбольний союз вирішив у вівторок відкласти голосування щодо виходу з УЄФА для приєднання до Азійської конфедерації футболу у відповідь на призупинення Європейською асоціацією всіх російських команд через вторгнення країни в Україну.

<https://www.laprensalatina.com/russian-football-delays-vote-on-leaving-uefa/>

30.12.2022

***PPF** (Чехія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вийшли*

Генеральний директор PPF купує у російської компанії частку в Home Credit Bank Kazakhstan

<https://www.retailbankerinternational.com/news/ppf-home-credit-bank-kazakhstan/>

***VanEck** (США, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

VanEck ліквідує два російські біржові фонди майже через рік після вторгнення Володимира Путіна в Україну.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-12-29/vaneck-liquidates-two-russia-etfs-rsx-rsxj-nearly-a-year-into-ukraine-war>

Отримуйте більше деталей на щоденній основі

[Telegram bot KSE по моніторингу новин @exit_ru_bot](#)

[Твіттер проекту SelfSanctions](#)

[Сайт leave-russia.org](#)

[ВІ аналітика @ Leave-russia.org](#)

[Новини компаній @ Leave-russia.org](#)

[Твіттер сайту leave-russia.org](#)

[LinkedIn проекту leave-russia.org](#)

[YouTube проекту leave-russia.org](#)

[Підтримати проект через Patreon](#)

⁴ Нещодавно, на сайт проекту <https://leave-russia.org/> був доданий новий розділ "[Новини компаній](#)", слідкуйте за щоденними оновленнями прямо на сайті